

Förslag till alternativt yttrande beträffande kemikalieplan

Trelleborgs kommun Bildningsnämnden	
Ink	2022 -03- 09
Diariernr:	B IN 2021/3760

Yttrande

Övergripande synpunkter

Bildningsnämnden kan inledningsvis konstatera att kemikalieplanen är ett omfattande dokument.

Bilagorna 3 och 4, dvs. sammanställningen av mål och åtgärder samt handlingsplanen för den lokala kemikalieplanen, anger på ett bra sätt vad som ska göras. Det tycks dock vara så att motsvarande åtgärder kan finnas med för genomförande och uppföljning enligt olika kommunala styrdokument. Bildningsnämnden vill i det sammanhanget understryka vikten av att kommunens samlade styrdokument, i form av policys, riktlinjer, program, handlingsplaner etc., samordnas på ett sådant sätt att det blir lättöverskådligt för respektive nämnd vad som åligger den egna verksamheten, och att samma eller motsvarande mål och åtgärder inte bör följas upp i flera olika sammanhang.

Synpunkter på respektive effektmål med tillhörande åtgärdsförslag

Nedan listas de effektmål med tillhörande åtgärder där bildningsnämnden är utpekad som ansvarig nämnd. Bildningsnämndens synpunkter lämnas i anslutning till respektive effektmål.

Effektmål 1b – Barns exponering för farliga kemiska ämnen ska ha minskat med 50 procent från år 2022 till år 2030.

Åtgärder:

1. Handlingsplan för grön, giftfri och strålsäker förskola och skola.
2. Kommunikation och information till föräldrar.
3. Giftfria skolor och förskolor.
4. Inventering och utfasning av farliga kemiska produkter och varor i kommunala verksamheter och bolag med särskilt fokus på miljöer där barn vistas. OBS! Finns med i planen men inte i sammanställningen i bilaga 3.
5. Folkhälsomyndighetens rekommendationer för lokalvård ska följas i kommunala miljöer där barn vistas. OBS! Finns med i planen men inte i sammanställningen i bilaga 3.

Synpunkter:

Bildningsnämnden är positiv till samordning av arbetet och uppföljningen av olika åtgärder inom miljöområdet. Bildningsnämnden ser dock en risk att arbetet kommer diskuteras och följas upp i flera olika sammanhang.

När det gäller *Kommunikation och information till föräldrar* så bör ansvaret ligga på kommunstyrelsen genom kommunikationsenheten. Därutöver kan bildningsnämndens verksamheter behöva medverka i arbetet.

När det gäller *Folkhälsomyndighetens rekommendationer för lokalvård* menar bildningsnämnden att de krav som ställs på lokalvården enligt gällande regelverk, bör säkerställas genom avtal/överenskommelser med tekniska serviceförvaltningens lokalvårdsverksamhet.

Effektmål 1c – Plast i miljön ska ha minskat med 50 % från år 2022 till år 2030.

Åtgärder:

1. Handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster och annat mikrokröp i Trelleborgs kommun – Projekt mikroplaster.
2. Riktlinjer för syntetiska beläggningar.
3. Upphandlingen fri från mikroplast.
4. Bevaka utveckling och användning av syntetiska nanopartiklar.

Synpunkter:

Bildningsnämnden är positiv till samordning av arbetet och uppföljningen av olika åtgärder inom miljöområdet. Här ser bildningsnämnden dock en risk att arbetet kommer diskuteras och följas upp i flera olika sammanhang.

När det gäller *Riktlinjer för syntetiska beläggningar* så bör ansvaret ligga på Fastighetsavdelningen. Ansvaret när det gäller krav som ska beaktas i upphandlingar bör åvila kommunstyrelsen genom upphandlingsverksamheten.

Effektmål 1e – Riskerna vid hanteringen av kemiska produkter och varor ska ha minskat med 50 % från år 2022 till år 2030.

Åtgärder:

1. Förvaltningarna och kommunala bolagen ska ta fram säkerhetsdatablad på samtliga hanterade kemiska produkter och varor.

Synpunkter:

Bildningsnämnden har inga synpunkter.

Effektmål 2a – Innehållet av farliga kemiska ämnen i kemiska produkter och varor som används i kommunens förvaltningar och bolag ska ha minskat med minst 75 % från år 2022 till år 2030. Detta innebär att kemiska produkter innehållande utfasningsämnen, riskminskningsämnen, SVHC-ämnen på kandidatförteckningen samt hormonstörande ämnen enligt SIN-listan ska ha minskat med minst 75 % från år 2022 till år 2030.

Åtgärder:

1. Kemikalieförteckningar och utfasning.
2. Inventering och utfasning av farliga kemiska produkter och varor i kommunala förvaltningar och bolag med särskilt fokus på miljöer där barn vistas.
3. Kommunal databas för farliga ämnen.

Synpunkter:

Ansvaret för att bygga upp en *Kommunal databas för farliga ämnen* bör ligga på Samhällsbyggnadsnämnden genom miljöförvaltningen. Bildningsnämndens verksamheter kan däremot behöva medverka i arbetet. I övrigt har bildningsnämnden inga synpunkter

Effektmål 3a – Förvaltningarna och kommunala bolagen ska öka kunskapen om kemikalier och dess skadeverkningar genom att arbeta enligt Handlingsplan för Lokal Kemikalieplan för Trelleborgs kommun. Åtgärder:

1. Samtliga förvaltningar och kommunala bolag ska arbeta enligt Handlingsplan för Lokal Kemikalieplan i Trelleborgs kommun.

Synpunkter:

Bildningsnämnden har inga synpunkter.

Effektmål 3b – Kommunledningsförvaltningens kommunikationsenhet ska ta fram information om Lokal Kemikalieplan till förvaltningarna, bolagen och allmänheten.

Åtgärder:

1. Kommunikationsplan och aktivitetsplan.
2. Information på Trelleborgs hemsida och sociala medier.

Synpunkter:

Ansvar för dessa åtgärder bör ligga på kommunstyrelsen genom kommunikationsenheten. Därutöver kan bildningsnämndens verksamheter, samt övriga nämnder och bolag, behöva medverka i arbetet.

Effektmål 5a – Samtliga förvaltningar och kommunala bolag ska arbeta enligt Handlingsplan för Lokal Kemikalieplan i Trelleborgs kommun.

Åtgärder:

1. Samtliga förvaltningar och kommunala bolag ska arbeta enligt Handlingsplan för Lokal Kemikalieplan i Trelleborgs kommun.

Synpunkter:

Samma åtgärd som under effektmål 3a (se ovan). Bildningsnämnden har inga synpunkter.

Effektmål 6a – Senast 2023 ska samverkan mellan Trelleborgs kommun och andra aktörer i kommunen ha etablerats enligt Handlingsplan för Lokal Kemikalieplan i Trelleborgs kommun

Åtgärder:

1. Samverkan mellan Trelleborgs kommun och andra aktörer ska etableras senast 2023 enligt Handlingsplan för Lokal Kemikalieplan i Trelleborgs kommun.

Synpunkter:

Av kemikalieplanen framgår det etablering av samverkan ska ske genom ledningsgruppen där bildningsförvaltningen kommer att vara representerad och där olika intresseföreningar ska ingå. Åtgärden genomförs således, enligt bildningsnämndens bedömning, genom arbete enligt handlingsplanen för den lokala kemikalieplanen (se effektmål 3a och 5a ovan). Bildningsnämnden har inga synpunkter.

Kostnader

Enligt beslutet att remittera Lokal kemikalieplan för Trelleborgs kommun till samtliga nämnder och bolag, ska nämnderna och bolagen kostnadsberäkna arbetet med åtgärderna i planen.

Bildningsnämnden ser att det är svårt att kostnadsberäkna de olika åtgärder som berör bildningsnämnden. När det gäller krav i upphandlingar samt utfasning och utbyte av produkter kan bildningsförvaltningen inte bedöma hur dessa åtgärder kommer att påverka bildningsnämndens kostnader.

I övrigt handlar bildningsnämndens medverkan om arbetstid för de personer som ska representera bildningsförvaltningen i ledningsgruppen och/eller arbeta med de olika åtgärder där bildningsförvaltningen kommer att vara involverade. Bildningsförvaltningen gör en grov bedömning att det handlar om ca 0,5 tjänst till en total kostnad om ca 430 tkr/år.